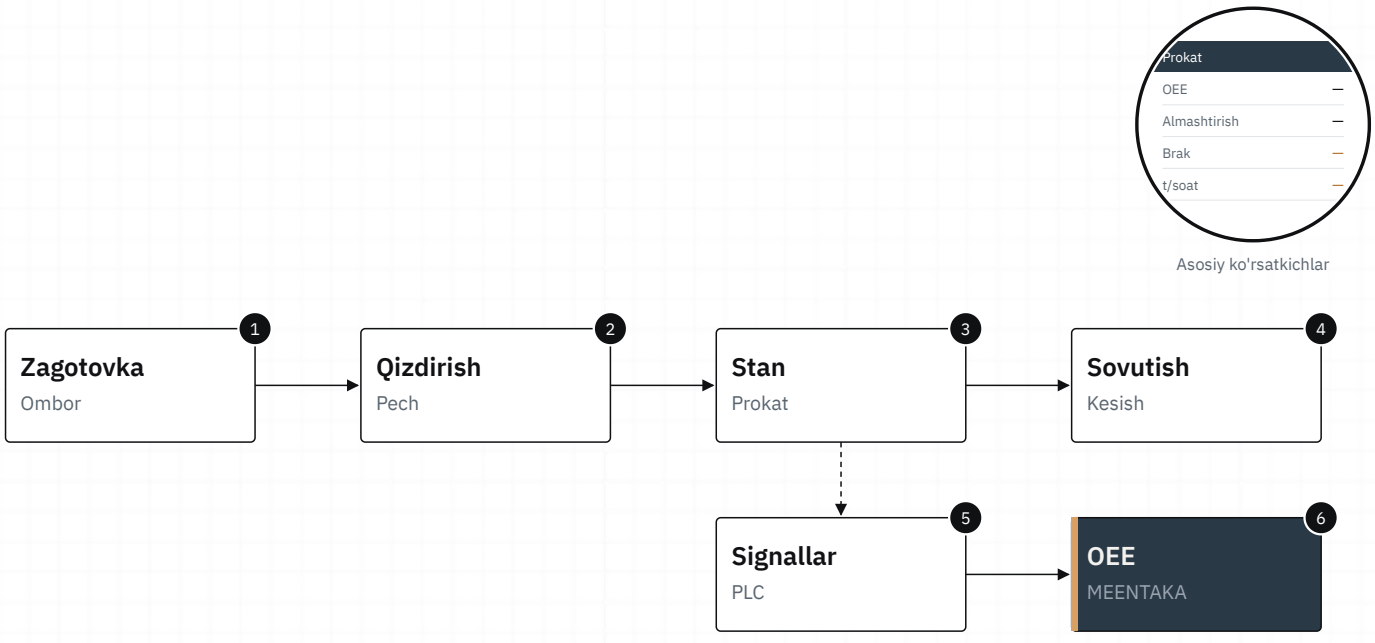
MEENTAKA

MT-05

METALLURGIYA · PROKAT · OEE

Prokat sexi: unumdorlik va profil almashtirish

Ehtiyoj 2030-yilgacha 8 mln tonnadan oshishi kutilmoqda. Yangi quvvatdan oldin mavjud stanlar qancha ishlayotganini bilish kerak.

Hujjat turi	Kod	Til	Holat
Yechim hujjati	MT-05	O'zbekcha	Noyabr 2026

01 — Qisqacha

Stan ishlayapti — lekin qancha vaqt?

Metall mahsulotlariga ehtiyoj o'n yilda uch baravar oshib, yiliga 5,5 mln tonnaga yetdi. Prokat sexlarida vaqt profil almashtirish, kichik to'xtashlar va brakda yo'qoladi. Bularni o'lchamasdan quvvatni rejalashtirib bo'lmaydi.

MAQSAD

Stan ishlayapti — lekin qancha vaqt?

YECHIM

Stan signallari va hisoblagichlardan ishlash/to'xtash, operator sabab tanlaydi; OEE profil va smena bo'yicha.

NATIJA

O'lchanadigan ko'rsatkichlar: oee, almashtirish, brak, t/soat.

Kimlar uchun

Zavod egasi
Quvvat.

Sex boshlig'i
Reja.

Valtsovkachi
Almashtirish.

OTK
Brak.

> Profil almashtirish — prokatning yashirin smenasi.

QISQA FAKTLAR

5,5 mln t
Yillik metall mahsulotlariga ehtiyoj.[1]

8 mln t+
2030-yilgacha kutilayotgan ehtiyoj (prognoz).[1]

1 mln t
Yangi issiq prokat majmuasi quvvati.[2]

Manbalar — oxirgi betda.

02 — Kontekst

Sohada nima ma'lum

Rasmiy va soha manbalari.

Fakt	Manba
Ehtiyoj o'n yilda uch baravar oshib 5,5 mln t ga yetgan; 2030-yilgacha 8 mln t dan oshishi kutiladi.[1]	kursiv.media
Uzmetkombinatda yiliga 1 mln t issiq prokat list ishlab chiqaruvchi majmua ishga tushgan.[2]	gmk.center; asianmetal.com
goldenpages.uz da «Metall prokat» rubrikasida 133 ta tashkilot.[3]	goldenpages.uz

Bu raqamlarni qanday o'qish kerak

O'zbekiston korxonalari bo'yicha bu ko'rsatkich ochiq manbalarda topilmadi — auditda o'lchanadi.

Faktlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Yetkazib beruvchi ma'lumotlari shunday belgilangan va boshqa korxonada kafolatlanmaydi.

03 — Muammo

Vaqt qayerda yo'qoladi

Dunyo amaliyotida odatda ko'rinadigan joylar:

01
Profil almashtirish
Valklarni almashtirish va sozlash.

02
Kichik to'xtashlar
Qisqa tiqilishlar yozilmaydi.

03
Qizdirish pechi
Zagotovka kutish.

04
Brak va qoldiq
Kesish qoldiqlari va nuqsonlar.

Yo'qotishni qanday hisoblash mumkin

To'xtash	`soat × t/soat × marja`
Almashtirish	`soni × davomiylik`
Brak	`tonna × (narx − lom narxi)`
Gaz	`m³/t × narx`

Formulalar namunaviy; aniq qiymat auditda o'lchanadi.

Rahbar o'ziga beradigan savollar

> OEE o'lchanadimi?

> Profil almashtirish vaqti ma'lummi?

> Kichik to'xtashlar yoziladimi?

04 — Yechim arxitekturasi

OEE — har smena, har profil

Stan signallari va hisoblagichlardan ishlash/to'xtash, operator sabab tanlaydi; OEE profil va smena bo'yicha.

Foydalanuvchilar	Zavod egasi · Sex boshlig'i · Valtsovkachi · OTK
Signal	Ishlash · To'xtash · Tonna
Sabab	**Almashtirish** · **Tiqilish** · **Kutish**
Sifat	**Brak** · **Qoldiq** · **Partiya**
Hisobot	OEE · Profil · Smena
Integratsiya	1C · ESF / EDO · Datchik va PLC · Telegram ogohlantirish

Boshqaruv paneli

Stanlar OEE, almashtirish vaqti, brak

Qora qatorlar — MEENTAKA qatlami. Mavjud uskuna va tizimlar saqlanadi; ma'lumot ulardan yig'iladi.

05 — Modullar katalogi

Nima o'rnatiladi

Har bir modul alohida ishga tushadi; paket korxona ehtiyojiga qarab yig'iladi.

Modul	Vazifa	Tayyorlik
Stan signallari	PLC	◐ **Muhandislik imkoniyati**
To'xtash sabablari	Operator	◐ **Muhandislik imkoniyati**
OEE hisoboti	Profil/smena	◐ **Muhandislik imkoniyati**
Partiya bilan bog'lash	WMS	● **Tijoriy mavjud**

● Tijoriy mavjud ◐ Muhandislik imkoniyati ○ Ishlab chiqilmoqda

Korxona tomonidan kerak

- Sex boshlig'i
- Stanlar ro'yxati
- PLC kirish
- Smena jadvali

Va'da qilinmaydi

- Auditsiz aniq muddat va narx
- Pech jarayonini boshqarish (APC) — hamkor orqali
- E-lom operatori nomidan ishlash
- O'lchanmagan natija

06 — Joriy qilish

Kichikdan boshlaymiz, o'lchab kengaytiramiz

Audit → pilot → kengaytirish → obuna. Har bosqich oldingisining o'lchangan natijasiga tayanadi.

1–2 hafta
Stan auditi
Jarayon va ma'lumot.

Natija: bo'shliqlar xaritasi.

30 kun
Pilot
Bitta uchastka, 30 kun.

Natija: o'lchov bazasi.

2–3 oy
Barcha stanlar
Butun korxona.

Natija: to'liq nazorat.

Doimiy
Obuna
Oylik hisobot.

Natija: OEE trendi.

Muddatlar taxminiy; auditdan keyin aniqlanadi.

O'lchanadigan ko'rsatkichlar

Ko'rsatkich	Birlik	Manba
OEE	%	Tizim
Almashtirish	Daqiqa	Tizim
Brak	%	OTK
t/soat	Tonna	Hisoblagich

07 — Keyingi qadam

Stanlaringiz qancha ishlaydi

O'n savol. "Yo'q" javoblari — auditda birinchi ko'riladigan joylar.

01 OEE o'lchanadimi?
02 Profil almashtirish vaqti ma'lummi?
03 Kichik to'xtashlar yoziladimi?
04 Brak profil bo'yicha ko'rinadimi?
05 Qizdirish pechi kutishi o'lchanadimi?
06 Gaz sarfi tonnaga bo'linadimi?
07 Smenalar solishtiriladimi?
08 Reja OEE asosidami?
09 Partiya izi bormi?
10 Mas'ul shaxs bormi?

Prokat stani auditi

Bitta prokat liniyasida OEE bazasini o'lchaymiz.

meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77

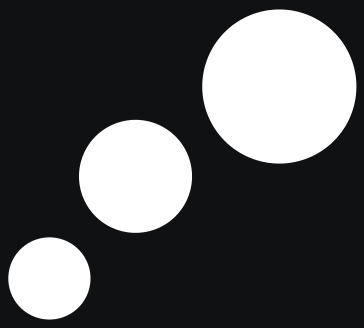
Natijada olasiz

- Uzilish nuqtalari xaritasi
- Pilot rejasi
- Joriy qilish to'lovi va oylik obuna

Manbalar

1. Metall mahsulotlariga ehtiyoj o'n yilda uch baravar oshib 5,5 mln t ga yetgan; 2030-yilgacha 8 mln t dan oshishi kutiladi. uz.kursiv.media, 13.07.2026.
2. Uzmetkombinatda $839 mln quyish-prokat majmuasi ishga tushdi: yiliga 1 mln t issiq prokat list, 1 200 ish o'rni. gmk.center; asianmetal.com, 07.2026.
3. goldenpages.uz: «Metallurgiya zavodlari» rubrikasi — 16 ta tashkilot; «Metall prokat» — 133; «Po'lat quvurlar» — 47 (2026).

Hujjat 2026-yil noyabr holatiga ochiq manbalar asosida tayyorlangan. Ma'lumotlar manbada qanday berilgan bo'lsa, shunday keltirilgan. Hujjat huquqiy yoki moliyaviy maslahat emas; rasmiy matnlarni lex.uz va soliq.uz da tekshiring.

MEENTAKA

Nashr etuvchi

© 2026 MEENTAKA. «The Endurance Industrial Technologies» MChJ

Hujjat raqami
MT-MT-05-UZ · 11.2026

Aloqa
meentaka.uz · info@meentaka.uz · +998 99 321 47 77